

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
КОМИСИЯТА ЗА
ФИНАНСОВ НАДЗОР**

О Т Ч Е Т

от

Борислав Богоев – заместник-председател на Комисията за финансов надзор,
ръководещ управление „Застрахователен надзор“

Относно: Дейността на управление „Застрахователен надзор“ през първото тримесечие на 2013 г.

Въз основа на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация, представям на Вашето внимание отчет за дейността на управление „Застрахователен надзор“ през първото тримесечие на 2013 г.

1. Лицензионна дейност, разрешителни режими и нотификации в областта на застраховането и доброволното здравно осигуряване:

Лицензионна и разрешителна дейност

1.1. Заявление за издаване на лиценз на застраховател:

За отчетния период са подадени три заявления в Комисия за финансов надзор за издаване на лиценз за извършване на застраховане по т. 1 и т. 2 от Раздел II, буква „А“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането. Заявленията са във връзка с § 29 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (обн. ДВ, бр. 60/07.08.2012 г., в сила от 07.08.2012 г.).

1.2 Заявление за издаване на разрешение за преобразуване чрез вливане:

Постъпило е едно заявление, с което е поискано от КФН получаване на разрешение за преобразуване чрез вливане на здравноосигурително дружество в застраховател с оглед изискването на § 29 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване. Във връзка с констатирани нередовности, от заявителят е изискано предоставяне на допълнителна информация и документи, като срокът за произнасяне от компетентния орган, е спрян.

1.3. Производства за издаване на допълнителен лиценз за нов вид застраховка или за допълване на лиценза по вид застраховка с нови рискове по смисъла на приложение № 1 от КЗ:

Получени са три заявления с искане от застрахователни акционерни дружества за разширяване обхвата на лиценза с допълнителен лиценз за нов вид застраховка. Една от процедурите е прекратена по искане на заявителя. Другите две производства, по предложение на заместник-председателя, ръководещ управление “ЗН”, са приключени с

издаване от КФН на разрешение за разширяване на обхвата на лиценза с допълнителен лиценз.

1.4. Одобрения на изпълнителни директори, прокуристи, членове на управителни и контролни органи на застрахователни и здравноосигурителни дружества:

Производства по реда на КЗ за издаване на предварителни одобрения на изпълнителни директори, прокуристи, членове на управителни и контролни органи на застрахователни дружества:

Общо 8 производства, свързани с одобрение на изпълнителни директори, прокуристи, членове на управителни и контролни органи на застрахователни дружества съответно по реда на чл. 13 от КЗ, като за периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. са издадени 9 броя решения* на зам. председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор”.

(* Разликата в броя производства и издадени решения се обосновава с обстоятелството, че в едно производство може да се иска одобрение за повече от едно лице.)

През отчетния период са издадени три решения за одобрение на членове на управителния орган на едно здравноосигурително дружество.

1.5. Регистрация на застрахователни брокери и заличаване на застрахователен брокер от регистъра, воден от КФН на основание чл. 30, ал. 1, т. 10 от ЗКФН:

За периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. са издадени:

- 3 решения за вписване на дружества като застрахователни брокери в регистъра на КФН;
- 3 издадени решения за заличаване от регистъра на застрахователните брокери, воден от КФН по искане на дружествата;

1.6. Одитори:

В списъка на одиторите по чл. 102, ал. 1 от КЗ, утвърден от заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор” със заповеди на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор” са вписани нови 4 одитора за първото тримесечие на 2013 г.

1.7. Нотификации за периода 01.01.2013 г. - 31.03.2013 г. (обработват се данни от първо тримесечие на 2013 г.):

1.7.1. Нотификации, получени от застрахователни дружества и застрахователни посредници от държавни членки на ЕС за периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г.:

В Комисията за финансов надзор за отчетния период са получени 6 нотификации за застрахователи от държавни членки за намерението им да извършват дейност на територията на Република България при условията на свобода на предоставяне на услуги. Дружествата, за които КФН е нотифицирана относно преустановяване извършването на

застрахователна дейност при условията на свобода на предоставяне на услуги (поради преобразуване или отнемане/отказ от получения лиценз), са 4.

Общият брой на застрахователите, които имат право да упражняват дейност на територията на Република България, към 31.03.2013 г., възлиза на 428.

Намерение за извършване на дейност по застрахователно посредничество на територията на Република България при условията на правото на установяване и при условията на свободата на предоставяне на услуги, за посочения период, са заявили 45 застрахователни посредници от държави членки. Посредниците, заявили отказ от това свое намерение, за същия период, са 14.

Предвид гореизложеното, общият брой на застрахователните посредници от държави членки, които имат право да упражняват дейност на територията на Република България, към 31.03.2013 г., възлиза на 1624.

Таблица 1.

Брой нотификации за **чуждестранни дружества**, извършващи дейност на територията на РБ

	<i>Застрахователни дружества</i>	<i>Застрахователни посредници</i>
Общ брой на дружествата, които имат право да извършват дейност на територията на РБ към 31.03.2013 г.	428	1624
Новопостъпили нотификации (брой за отчетния период 01.01.2013 - 31.03.2013 г.)	10	59
Брой за отчетния период (01.01.2013 - 31.03.2013 г.) на дружествата, които са прекратили дейност на територията на РБ	4	14

1.7.2 Нотификации, получени от застрахователни дружества и застрахователни посредници от Република България за намерението да извършват дейност на територията на държави членки за периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г.:

В Комисията за финансов надзор няма новопостъпили уведомления от застрахователи със седалище на територията на Република България, че желаят да извършват застрахователна дейност на територията на държави членки на ЕС, като общият брой на дружествата, имащи това право, остава 10.

През отчетния период са постъпили 3 нотификации от застрахователни брокери със седалище на територията на Република България, с които към 31.03.2013 г., общият брой на застрахователните посредници от Република България, които желаят да извършват дейност на територията на държави членки, нарасна на 31.

1.8. Актуализиране на регистъра, воден на основание чл. 30, ал. 1 от ЗКФН за застрахователните брокери, застрахователите и здравноосигурителните дружества:

За отчетния период са изготвени около 172 броя разпореждания във връзка получените в КФН уведомления от поднадзорните дружества за нови факти и обстоятелства или тяхната промяна, с цел актуализиране на информацията в регистрите за застрахователите, застрахователните брокери и здравноосигурителните дружества.

1.9. Производства във връзка с уведомления по чл. 16а във връзка с чл. 16 от КЗ за квалифицирани участия в застрахователни дружества:

За отчетния период са издадени три решения, въз основа на постъпили три заявления във връзка с производства по чл. 16а във връзка с чл. 16 от КЗ.

БРОЙ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ, ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ БРОКЕРИ, ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ АГЕНТИ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА:

Към 31 март 2013 г. остава непроменен броят на поднадзорни лица на КФН чрез нейното специализирано управление „Застрахователен надзор” и както следва е:

- застрахователи по общо застраховане – 17 дружества;
- застрахователи по животозастраховане – 16 застрахователя, вкл. 2 взаимозастрахователни кооперации;
- презастрахователи по общо застраховане – 1 дружество;
- здравноосигурителни дружества – 19 дружества;
- застрахователни брокери – 388.

Общият брой на регистрираните агенти в електронния регистър към 31.03.2013 г., е 23840, в т.ч. 7097- юридически лица, 2669- еднолични търговци и 14074 - физически лица.

Разпределението на броя агенти по застрахователи е както следва: общо 29 630 (от които 1051 посредничат за клонове на чуждестранни застрахователи), в т. ч. 8 653 - юридически лица, 3 258 - еднолични търговци и 17 719 - физически лица.

2. Надзорна дейност в областта на застраховането и доброволното здравно осигуряване

2.1. Дистанционен надзор

2.1.1. Дистанционният надзор се базира на годишни и периодични отчети, справки, доклади и приложения на застрахователите, презастрахователите, здравноосигурителните дружества, застрахователните брокери и Гаранционния фонд, както и на изисквана при необходимост допълнителна информация за определени периоди или аспекти от тяхната дейност.

Чрез дистанционния надзор се извършва пълен анализ (финансов и актюерски) на дейността и резултатите от нея за всички поднадзорни лица. Вследствие на упражнявания дистанционния надзор се предприемат действия по извършване на проверки на място, налагане на принудителни административни мерки, издаване на актове за установени нарушения или се дават предписания / препоръки за привеждане на дейността, съобразно изискванията на нормативната база на КФН.

За периода 01.01.2013 г. – 31.03.2013 г. въз основа на периодични финансови отчети и справки са изготвени месечни доклади към 31.10.2012 г., 30.11.2012 г. и 31.01.2013 г. за изпълнение на законовите изисквания към финансовото състояние на застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества.

2.1.2. Дистанционен надзор и мерки, свързани със застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества.

Дистанционен надзор и мерки, свързани с адекватността на активите за покритие на техническите резерви и спазване на изискванията за платежоспособност.

През първото тримесечие на 2013 г. са извършени месечни анализи на активите за покритие на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества, и съответствието им на законовите изисквания по отношение на видовете активи и тяхната структура и диверсификация. За установените несъответствия с нормативната уредба са съставени и връчени АУАН.

Анализът и изготвените доклади обхващат състоянието на активите към края на м. януари 2013 г., към края на м. ноември и м. октомври на 2012 г. Към края на трите горепосочени отчетни периода на 2012 г. и 2013 г., след проверката на дейността на всички застрахователни компании, при наличието на констатирани неточности следва писмена кореспонденция от страна на отдел „Дистанционен надзор“ за да бъдат отстранени.

Извършена е проверка за съответствие на чистата стойност на имуществото с разпоредбите на Търговския закон. Бяха установени нарушения на Кодекса за застраховането, за което на дружествата, неспазващи разпоредбата, са съставени и връчени актове за установяване на административни нарушения, описани в таблиците, съставени и приложени по-долу от отдел „Административно наказателна дейност“.

Дистанционен надзор и мерки, свързани с достатъчността на заделените технически резерви.

Във връзка с определяне размера на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е обобщена и публикувана на интернет страницата на КФН информация за размера и броя на изплатените и предявените претенции по застраховката. Също така са изпратени писма до застрахователите, предлагащи застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съдържащи информация за пазарния дял на всяко едно дружество в средния за 2012 г. брой на застрахованите моторни превозни средства. Във изпълнение на чл.9, ал.5 от Наредба № 27 от 29.03.2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите, и на здравноосигурителните резерви застрахователите, предлагащи застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите представиха в КФН мотивирани искания за ободрения на метод за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховките по раздел II, буква „А“, т. 10.1. от приложение № 1 от Кодекса за застраховането. Бяха издадени 14 броя Решения за одобрение на поисканите методи, като на едно дружество беше открито производство по издаване на индивидуален административен акт за прилагане на принудителна административна мярка по чл. 302, ал. 2, т. 1 от КЗ тъй като беше нарушена разпоредбата на чл. 9, ал. 5, т. 2 от Наредба № 27.

Към 31.01.2013 и 28.02.2013 г. всички застрахователи, презастрахователи и здравноосигурителни дружества са подали успешно своите справки, през електронния портал на КФН, като са спазени изискванията, оповестени в изрично съставените инструкции.

2.1.3. Дистанционен надзор и мерки, свързани със застрахователните посредници.

Застрахователни агенти

През 2012 г. започна проверка на застрахователните агенти, които имат повече от един действащ договор за застрахователно посредничество с повече от един застраховател. В тази връзка, през първото тримесечие на 2013 г., бяха съставени и връчени актове за установяване на административни нарушения.

3.2. Проверки на място

3.2.1. Проверки на застрахователи и здравноосигурителни дружества:

- през I–во тримесечие на 2013 г. са приключени 3 пълни проверки и 1 тематична проверка на застрахователи, открити през 2012 г.;
- за същия период са открити 3 пълни планови проверки на застрахователи;
- продължава работата по 9 проверки, открити в предходната 2012 г.:
 - 4 пълни проверки на застрахователни дружества;
 - 4 тематични проверки на застрахователни дружества.
 - 1 тематична проверка на застраховател, във връзка с чл. 9б, ал. 3 от КЗ и Указанията на CEIOPS по отношение процеса на предварително одобрение на вътрешните модели;

В обхвата на приключилите и открити за периода пълни проверки на застраховател се включва:

1. Проверка на цялостното финансово състояние на дружеството, обхващаща:
 - оценка на застрахователния и здравноосигурителния портфейл на база данните за всички сключени договори, начисления по тях премиен приход и достатъчността на образувания пренос - премиен резерв;
 - проверка на счетоводната и информационна отчетност на дружествата;
 - оценка на активите;
 - оценка на задълженията и процеса на предявяване и уреждане на претенциите, на база данни за всички предявени и изплатени претенции за период не по-кратък от пет години;
 - оценка на разходите и другите приходи от дейността;
2. Проверка и оценка на размера на образуваните технически и здравноосигурителни резерви и финансовото състояние на дружеството:
 - установяване на достоверността на данните, представяни с периодичните отчети и справки;
 - оценка на достатъчността на образувания резерв за предявени, но неизплатени претенции и възникнали, но непредявени претенции.

Откритите тематични проверки на застрахователни дружества са във връзка с изпълнение на изискванията за изграждането и поддържането на информационна система за оценка, управление и контрол на риска, както и спазване на изискванията на КЗ относно сключването на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

Обхватът на проверката на застраховател във връзка с процеса на предварително одобрение на вътрешните модели включва преглед на подготовката и процеса по въвеждане на вътрешен модел на дружеството.

3.2.2. Проверки на застрахователни посредници

През I – во тримесечие на 2013 г. са:

- открити 2 проверки на застрахователни посредници – 1 пълна и 1 тематична проверка, от които една е приключена;

- приключени са 2 проверки на застрахователни брокери, открити през 2012 г. – 1 пълна и 1 насрещна проверка по сигнал.

В резултат на приключилите проверки през първото тримесечие на 2013 г. са връчени 31 акта за установяване на административни нарушения.

3.3. Административнонаказателна дейност и проверки по постъпили жалби, сигнали, запитвания от потребители на застрахователни услуги.

В управление „Застрахователен надзор“ се извършват проверки по постъпили жалби, сигнали, запитвания от потребители на застрахователни услуги, както и от други институции и организации. През отчетния период са постъпили общо 236 броя жалби, сигнали, запитвания от потребители на застрахователни услуги, както и от други институции и организации, касаещи различни видове застрахователни договори.

След сезиране на надзорния орган, длъжностните лица от „Административнонаказателна дейност“ се запознават с изложената в жалбата проблематика и извършват проверка на съответните обстоятелства. Проверката се осъществява след изискване от застрахователното дружество, съответно здравноосигурителното дружество, на цялата преписка по заведената застрахователна претенция, обяснения, допълнителни данни и доказателства от други институции, в случай че възникне необходимост от това, и анализ на събраната информация. Проверката завършва с изготвяне на становище по определен формат, в което се излагат оплакването, респ. поставените въпроси, предприетите действия, както и резултатите от тази проверка. През отчетния период са изготвени 202 становища.

При констатиране на административни нарушения на Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване или подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане, се съставят актове за установяване на тези нарушения съобразно изискванията на Закона за административните нарушения и наказания. От служители в управление „Застрахователен надзор“ са съставени 160 акта за установяване на административни нарушения и наказания както следва:

- Чл. 107, ал. 1 от КЗ - 53 бр.
- Чл. 271 от КЗ - 15 бр.
- Чл. 166, ал. 1 от КЗ - 64 бр.
- Чл. 209, ал. 2 от КЗ- 1 бр.
- Чл. 184, ал. 3 от КЗ – 6 бр.
- Чл. 319, ал. 1 във вр. с т. 1 от Заповед № 229/02.12.2010г.- 7 бр.
- Чл. 74, ал. 1 от КЗ - 3 бр.
- Чл. 74, ал. 3 от КЗ- 3 бр.
- Чл. 193, ал. 3 от КЗ – 1 бр.
- Чл. 312, ал. 4 - 1 бр.
- Чл. 72, ал. 1 от КЗ- 2 бр.
- Чл. 317, ал. 3 – 1 бр.
- Чл. 66, ал. 3 от КЗ- 3 бр.
- Чл. 155, ал. 1 – 1бр.
- Чл. 105, ал. 5 от КЗ- 1 бр.

Служителите от отдел „Административнонаказателна дейност“ изготвят проекти на наказателни постановления и резолюции за прекратяване на административнонаказателните преписки, образувани по повод констатирани административни нарушения.

През отчетния период от отдела са обработени 67 административнонаказателни преписки, образувани със съставени актове за установяване на административни нарушения и наказания, като са издадени 60 наказателни постановления, с които са наложени административни наказания и 7 резолюции за прекратяване на административнонаказателно производство.

През разглеждания период по сметка на КФН са постъпили 40 500 лв., представляващи суми по наложени административни наказания.

През отчетния период от управление „Застрахователен надзор” са окомплектовани преписки по 48 броя жалби срещу издадени наказателни постановления и 4 броя жалби срещу индивидуални административни актове с цел изпращането им на компетентния съд, съответно изготвени 52 броя становища по постъпилите жалби, в които са изложени аргументи относно тяхната законосъобразност.

Отдел „Административнонаказателна дейност” осъществява процесуално представителство във връзка с издадени наказателни постановления и приложени принудителни административни мерки. През отчетния период от служителите в отдела е осъществено процесуално представителство по 8 броя дела във връзка с проведени съдебни заседания.

От служителите в управление „Застрахователен надзор” продължава да се въвежда ежедневно в системата АУАН на Data Warehouse подлежаща на вписване информация. Във тази с изготвения график за въвеждане на информацията от предходни периоди в системата АУАН вече са въведени всички липсващи данни и към настоящия момент се извършва ежедневно въвеждане на нови данни.

В хода на разглеждане на постъпилите жалби и сигнали са открити 6 броя производства по прилагане на принудителни административни мерки. Всички са прекратени поради изпълнение на посочената в писмото за откриване на принудителна административна мярка разпоредителна част.

Ежемесечно отдел „Административнонаказателна дейност” изготвя справка за влезлите в сила наказателни постановления за конкретния месец, издадени от заместник – председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор”. Същата се представя на отдел „Финансово - счетоводен”, дирекция „Финансово - административна дейност”, за текущо начисляване на възникнали вземания. Във връзка с влизане в сила на наказателните постановления се предприемат мерки за събиране на наложени глоби и имуществени санкции, с оглед което през отчетния период са изпратени 26 покани за доброволно изпълнение по всички наказателни постановления, по които лицата, чиято административнонаказателна отговорност е ангажирана, не са изплатили доброволно дължимите суми.

Служители от отдел „Административнонаказателна дейност” участват в 12 проверки на дейността на застрахователи и застрахователни посредници, извършвани съвместно със служители от „Проверки”.

От месец януари до месец март 2013 г. своевременно се изготвят разпореждания за вписване на обстоятелства на основание Наредба № 15 от 05 май 2004 г. за воденето и съхранението на регистрите от КФН и за подлежащите на вписване обстоятелства, а именно - влезли в сила наказателни постановления.

**ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ,
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ
“ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР”:**

БОРИСЛАВ БОГОЕВ